

paa Tanken om Ulykkesforsikring, men Hovedspørgsmaalet er og bliver det: Sinds befatter Lønnen for Arbejdet i de farligere Erhverv i Reglen i og for sig en Risikopræmie, eller er det nødvendigt at sikkre vedkommende Arbejdere en saadan? Nu tror jeg nok, man tør sige, at der efterhaanden i Samfundet dannes sig en Opfattelse af, at en saadan bør ydes. Hvem er det, der i saa høj Grad har bidraget til, at en saadan Opfattelse har dannet sig? Det er, og jeg siger det til deres Ros, Arbejdsgiverne, Bedriftene selv, blandt Andet ogsaa Staten. Det er et Faktum, man ikke kan lade være at nævne. Det er nu ganske almindeligt, at man forsikrer frivillig, føler det som en moralsk Pligt at sikkre Arbejdernes imod Ulykkestilfælde. Det er Noget, som man ogsaa kan se af, hvad der kommer offentlig frem. Ofte siges der, naar en Ulykke er hændet: Heldigvis var vedkommende Arbejder forsikret paa Arbejdsgiverens Foranstaltning. For Statens Vedkommende er Forholdet det, at naar der arbejdes ved Entreprenur, paa lægger Staten vedkommende Entreprenur at forsikre sine Arbejdere. Jeg tør ikke sige, at det er fuldt gennemført, men det vil blive det mere og mere, og det er i ethvert Fald det Princip, som man nu vedkender sig. Forsaavidt Vedkommende arbejder direkte for Staten, følger man en anden Vej, som er Rigsdagen velbekendt, idet man i paa kommende Tilfælde giver ham en Erstatning, en Hjælp, i Reglen i Form af en aarlig Understøttelse. Hvis dette Lovforslag gaar igennem, vil det blive etableret som Princip. Altsaa det, som man nu gjør, er, at man støttet væsentlig paa denne frivillige Bevægelse i Samfundet og hos Arbejdsgiverne, siger: Nu indregistrere vi dette Forhold og bestemme, at saaledes skal det være, nu flytte vi dem, der hidtil ikke have villet gaa i den Retning, op i Niveau med dem, der hidtil have villet det, og vi gjøre det paa den Maade, at vi organiserer Arbejdet i Klasser og forlånge Præmien udredet som en Del af Produktionsudgiften. Det er i al Simpeltid Hovedtanken i Lovforslaget, og denne Hovedtanke maa man absolut fastholde, naar man vil bedømme Lovforslaget rigtig, og navnlig naar man vil se, hvilke almindelige Sindsfrænsninger og Udvidelser det kan medbringe, et Forhold, som jeg senere skal omtale nærmere. Der er imidlertid et Spørgsmaal, som man med Høje maa optage lige overfor Lovforslagets Paabud om Udelen, og det er: Kan den bæres af de vedkommende Produktionsgrene? Den Statistik, der er leveret, vedkender jeg mig er mangelfuld; men jeg

kan ikke være ansvarlig for, at Staten hidtil har udrustet sit statistiske Bureau saa tarveligt, at det ikke har været i Stand til at optage det Emne til Behandling, saa man har maattet se at faae sig de Oplysninger, som man kunde faae paa. Lad dem være tarvelige nok; det har ikke været min Mening her, at man skulde hænge sig i Tallene. Det, jeg bruger vedkommende Oplysninger til Underlag for, er kun i Almindelighed at danne sig en Anskuelse, om det kan være forsvaret til paaalægge de Vedkommende at udrede de Udgifter, her kan blive Tale om. Jeg har ikke hørt, at man fra nogen Side har benægtet det. — Dog jo, lige overfor en enkelt Næring kom i forrige Møde Noget frem i den Retning. Jeg tror ingenlunde, at Udgiften kan antages at ville blive saa stor, at den kan virke affrækkende, idet jeg gjør opmærksom paa, at forsaavidt man vil se hen til de Procenter, der ere nævnte som Maximum, da gaa de jo fra det mindst farlige Arbejde til det mere farlige Arbejde, efter al Rimelighed fra $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ pCt., og vel at mærke, naar Loven kommer til fuld Udførelse, naar vi komme til den hederste Udelse efter det valgte Dignitingsystem. Jeg tror ikke, det kan kaldes affrækkende. Jeg vil gjøre opmærksom paa, at man ikke maa betragte disse Procenters Størrelse i Forhold til Produktionsudgiften. De ere ikke en Del af hele Produktionsudgiften, men kun den Del af Produktionsudgiften, som udbetales i Form af Arbejds løn. Arbejds lønnen kan naturligvis være større eller mindre i Forhold til den samlede Produktionsudgift; men jeg tror ingenlunde, at Procenterne kunne siges at naae en affrækkende Størrelse. Jeg tror ikke, man behøver særlig at undersøge Spørgsmaalet, om Udgiften kan styes over paa Producenterne, eller om Næringen af den Grund i andre Retninger kan komme til at kræve Beskyttelse, f. Ex. Goldbeskyttelse eller Dignende. Jeg tror ikke, Udgiften kan virke skræmmende, og en god Grund til at antage dette finder jeg deri, at i et meget betydeligt Omfang have de vedkommende Næringer underkastet sig det som en moralsk Pligt at udrede disse Udgifter. Nu er Forholdet altsaa det, at de, der frivillig have underkastet sig denne Pligt, maa konkurrere med dem, der ikke have underkastet sig den, og de staa altsaa forsaavidt, som de have opfyldt denne moralske Pligt som en Godhed kan man sige, ringere i Konkurrencen lige overfor dem, der ikke have villet gjøre det. Det er et Forhold, som gjør, at man maa skærpe sin Opmærksomhed i den Retning og med nogenlunde Rimelighed gaa til at lovgive